

Karsten

Düsse

Mé vnitřní

dítě chce

vraždit

všímavě

SPIEGEL BESTSELLER Č. 1

HOST

Das Kind in mir will achtsam morden

Copyright © Karsten Dusse, 2020

Cover picture by Uvarova_Alena/Shutterstock.com

Translation © Dagmar Heeg, 2023

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2023
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-1723-7 (PDF)

ISBN 978-80-275-1724-4 (ePUB)

ISBN 978-80-275-1725-1 (MobiPocket)

PROLOG

Na nešťastné dětství není nikdy pozdě.
Nikdy není pozdě ani na šťastné dětství.
Vaše dětství je ale především jedno: minulost.
O tom, zda a jak má vaše minulost ovlivňovat vaši
přítomnost, rozhodujete výhradně vy sami.

Joschka Breitner,
Vysněné vnitřní dítě

KDYŽ SE TEN MOHUTNÝ RUS drápal do kufru svého vlastního auta, působil přitom skoro jako nějaké vyplašené děčko.

„A za chvíli se uvidím s Draganem?“ zeptal se mě Boris.

„Za chvíli se uvidíš s Draganem,“ uklidnil jsem ho.

V souznění se sebou samým jsem zabouchl kufr. Bez jakéhokoli hodnocení a s láskou. Prostě všímavě.

Posadil jsem se za volant Borisova auta a nahodil motor. Byl jsem spokojený. Přestože jsem lhal. S Draganem se Boris už nikdy neshledá. Rozhodně ne v tomhle životě. Dragan už je totiž týden po smrti.

Zato Boris nezemře. Vražd jsem měl po krk. Teď už by to snad mohlo stačit. Pro Borise jsme si se Sašou vymysleli jiné řešení.

Vyjel jsem s Borisem v kufru z dálničního parkoviště. Ve čtyři ráno tady nebyl žádný provoz. Už jsme jeli asi čtvrt hodiny a já se po celou dobu příjemně nořil do tmy. Pak jsem zavolal Sašovi.

„Jede někdo za náma?“ zeptal jsem se. Tenhle šlachovitý Bulhar se na mě ve svém autě s určitým odstupem pověsil, aby přesně tohle zjistil.

„Nikdo. Všichni tě předjeli.“

„Tak to je dobře.“ S úlevou jsem si oddechl.

„Už žádný vraždy?“ zeptal se Sašo.

„Už žádný vraždy.“

Slyšel jsem, jak si s úlevou oddechl i on.

„Sejdeme se u školky,“ potvrdil jsem náš plán.

„Dveře do sklepa jsou odemčený,“ rozloučil se Sašo.

Položil jsem telefon.

1 VNITŘNÍ DÍTĚ

Naše duše má obdobnou strukturu jako ruská matřjoška. Jakmile to v dospělácké duševní matřjošce začne chrastit, ve skutečnosti se jedná o zvuk zraněné dětské duše v jedné z matřjošek někde uvnitř.

Joschka Breitner,
Vysněné vnitřní dítě

DVĚ VĚCI se v mém dětství zcela zjevně nepovedly: táta a máma. Přišel jsem na to až po čtyřiceti letech, když jsem se na nátlak manželky poprvé v životě začal zabývat svým vnitřním dítětem.

Kdybych si skrze velice pozitivní zkušenosti s praktikováním všímavosti nevytříbil cit pro psychologická témata, nejspíš bych teorii o vnitřním dítěti považoval za pěknou hovadinu. Nic z toho, co v nás lékař při preventivním kolonoskopickém vyšetření nenajde, v nás taky není. To byl můj dosavadní názor.

Ještě před rokem bych proto knížku o vnitřním dítěti považoval čistě jen za literaturu pro těhotné. Za jednu z těch knih, co sice muži poskytnou spoustu informací o biologických procesech v útrokách jeho partnerky, nicméně jako vysvětlení pro jeho vlastní duševní život nejsou nijak zvlášť přínosné.

Dnes už vím, že psychologické pojetí „vnitřního dítěte“ nemá s předporodní přípravou naprosto nic společného. Je situované kompletně mimo dělohu. A týká se obou pohlaví. Podle učení o „vnitřním dítěti“ máme emocionálně stejnou strukturu jako ruská matřjoška. Jakmile to v dospělácké duševní matřjošce začne chrastit, ve skutečnosti se jedná o zvuk zraněné dětské duše v jedné z matřjošek někde uvnitř.

V cestě ke štěstí si nestojíme my sami. Stojí nám v ní naše vnitřní dítě. Se všemi svými zraněními z našeho dětství je totiž naší součástí. Chceme-li se chrastění zbavit, musíme své vnitřní dítě uzdravit.

Konfrontace s vnitřním dítětem se ukázala jako ideální metoda, jak odstranit příčiny problémů, jejichž důsledky denně minimalizují všímavostí.

Za mého dětství ještě neexistoval žádný „Siri“ ani „Alexa“. Osobám, které doma zapínaly a vypínaly světlo, ovládaly hi-fi věž a byly schopné nesprávně odpovědět na sebehloupější otázku, se říkávalo „máma“ a „táta“. Jestli tedy někdo něco v mém dětství zvrstal, tak to byli tihle dva.

Bylo to vlastně uklidňující, protože takto jsem mohl na rodiče pohodlně svést vinu za své zpackané manželství, za strach z budoucnosti, za svou typickou podrážděnost a za několik vražd.

Za fakt, že jsem se ve třiačtyřiceti letech stal otcem svého vnitřního dítěte, může mimo jiné to, že jsem se bez použití antikoncepce pohádal se svou odloučeně žijící manželkou. Katharina měla odjakživa velice efektivní přístup k řešení problémů. Odpovědnost za řešení jejích problémů nesl vždy ten, bez něhož by je neměla. Za ochranu našeho skomírajícího manželství před rozepřemi jsem tak byl odpovědný já.

A přesně to jsem při naší poslední společné letní dovolené bohužel na plné čáře podělal. A to proto, že jsem se proti manželčině výslovné vůli pustil do křížku s číšníkem na horské chatě. Jen kvůli takové maličkosti po mně chtěla, abych znovu podstoupil terapii a dostal pod kontrolu své neustálé výkyvy nálad. Že ten číšník na základě drobného přispění z mé strany později bohužel zemřel, na to naštěstí ještě nepřišla.

Jako dobrý manžel a otec, kterým jsem byl, jsem se ještě během pobytu v Alpách objednal ke svému koučovi všímavosti, a to hned na následující týden. Jistou roli v tom se hrála i skutečnost, že kdybych to býval neudělal, Katharina by s naší dcerou Emily neprodleně odjela.

Zcela nezávisle na pocitech mé ženy však v tu chvíli bylo i mně samotnému dávno jasné, že na sobě musím pracovat. Così ve mně mi neustále bránilo prostě si užívat života. Kdyby byly starosti kapalné, měl bych pocit, že se sice v sudu mé duše díky všímavosti nevzdouvají do nijak zvlášť velkých vln, ovšem sud jich byl i tak plný až po okraj. A někdy, když se k nim přidružila nějaká ta starost navíc, tak se přes okraj přece jen trochu přelily. A já jsem kvůli věcem, které se jiným lidem jevily jako maličkosti, ztrácel nervy.

Mé excesy byly zatím jen banality:

Jednou v noci jsem mrštil ledovou kostkou po chuligánech, co vyřvávali v parku naproti mému bytu.

Otravným mandantům jsem jako advokát naschvál udílel chybné rady.

Zajatci ve svém sklepě jsem se uvolil naservírovat jídlo holt o nějaké ty dvě hodinky později.

Prostě věci, které by v dané situaci udělal každý, kdo má nervy v kýblu. A pokud ho při tom zatím nikdo nepřistihl.

Nicméně to, že jsem číšníka z horské chaty nechal zřítit se do strže, už byla panečku jiná liga.

Takhle vyhrotit jsem to nechtěl.

A tak jsem jednoho deštivého večera na začátku září stál znovu přede dveřmi Joschky Breitnera. Týden po dovolené. Necelý půlrok po posledním tréninku všímavosti.

Než jsem zazvonil, ze všeho nejdřív jsem se prostě jen tak postavil přede dveře a vcítil se do sebe. Za posledních šest měsíců se toho hodně změnilo.

Tenkrát bylo jaro. Léto stálo za dveřmi.

Teď byl podzim. Blížila se zima.

Před půl rokem jsem z ordinace pana Breitnera vycházel za denního světla plný energie. Se svými novými poznatky o všímavém prožívání jsem vplul plnou parou do světa nevídaných možností.

Teď mě sem příliv života spláchl zase zpátky. Byla už tma a pod nohama mi šustily první spadané listy.

Můj život přitom měl být vlastně se vším všudy šťastný. Své profesní a soukromé zázemí jsem si za poslední půlrok se spoustou lásky a všímavosti přetvořil tak, jak jsem si ho kdysi vysnil:

Vyměnil jsem svazující zaměstnaneckou pozici ve velké advokátní kanceláři za finančně solidně zabezpečenou dráhu advokáta na volné noze.

Spolu s Katharinou jsme ze slepé uličky stresující manželské rutiny vytvořili dvě paralelně probíhající životní cesty odděleně žijících rodičů.

Naší dcerce Emily se zalíbilo ve školce, kde jsem jí tvrdě vydobyl místo. Chodila do skupiny „Rybičky“ a stala se z ní veselá holčička s chutí do života.

Já jsem měl v nádherném starém domě, kde školka sídlila, nejen svou kancelář, ale i vlastní byt. A celá budova byla pod mojí správou. Patřila totiž mému hlavnímu mandantovi — Draganovi, nezvěstnému šéfovi mafiánského klanu.

Všechny tyhle změny za posledních pár měsíců měly hodně co do činění s tím, že jsem Dragana před půl rokem zabil. Jistou roli sehrála naštěstí pro mě i skutečnost, že o tom nikdo neví. A aby se o tom nikdo nedozvěděl ani v budoucnu, nezbývalo mi nic jiného než jeho zločinecké firemní konsorcium nechat dál běžet pod jeho jménem. A k Draganově klanu se chovat tak, jako by byl jeho boss ještě naživu.

To pro mě jako pro advokáta teoreticky nebylo těžké. Legální zástěrku pro Draganovy kšefty s drogami, prostitutí a se zbraněmi jsem koneckonců sám ušil a léta jsem jeho obchody v roli poradce de facto i vedl. A přesně to jsem před ostatními nadále předstíral. Nic víc.

Jenže stačilo jedno jediné faux pas, jeden nepromyšlený exces, jeden přebytný kritický pohled zvenčí na můj život — a celý tenhle můj vylhaný konstrukt se zhroutí.

Všechny moje aktivity musely zůstat mimo hledáček mafie a policie. To, že jsem nedopatřením zabil číšníka, bylo v tomto ohledu spíše kontraproduktivní. Nejen pro můj duševní život. Ale i pro můj život jako takový.

Můj život měl zásadní vadu v tom, že se mi nesměla stát žádná chyba.

Moje přítomnost je sice možná hezčí než moje minulost. Jenže já měl příšerný strach z budoucnosti.

Děsně mě to stresovalo. Díky všímavosti jsem tenhle stres dokázal držet pod kontrolou. Jeho příčin jsem se tím však nezbavil. Všímavost sice zpomalila kolotoč, ve kterém jsem se honil jako křeček, vymanit jsem se z něj však kdoví proč neuměl. Proto jsem už zase stál tady, přede dveřmi Joschky Breitnera. Urovnání myšlenek mi pomohlo trochu si ujasnit změt rozvířených částek mé duše. Přesto jsem se zdráhal zazvonit. Mimo jiné i proto, že jsem si nebyl tak docela jistý, kolik toho panu Breitnerovi můžu o svých problémech prozradit.

O Katharininých jízlivých poznámkách, kterými mi neustále dává najevo, jak křehký a nevyjasněný je náš vztah, mu říct určitě můžu.

Povím mu i o svých pocitech viny vůči Emily, které plynou z našeho ztroskotaného manželství.

Rád bych probral i své přání mít vedle rodiny a mandantů čas taky sám pro sebe.

Zmíním se i o svých drobných excesech, i když je mi to trapné.

Na tohle všechno klidně řeč přivedu. A s tím vším mi pan Breitner určitě dokáže pomoci.

Jenže o věcech, které mě strašlivě tíží, mluvit nemůžu.

Ani slovem se nebudu moct zmínit o vraždách, co jsem loni zjara spáchal.

Budu muset pomlčet o paralelních životech, které od té doby vedu.

A určitě se nebudu zmiňovat o Borisovi.

O Borisovi, onom ruském mafiánovi, kterého držím v zajetí ve sklepeš školky. O Borisovi, jediném člověku, který má dostatek informací na to, aby nechal prasknout bublinu mého vykonstruovaného ideálního světa, což je navíc i v jeho zájmu.

O Borisovi, kterého jsem před půl rokem unesl, abych zachránil život sobě a své dceři.

O Borisovi, kterého jsem nechtěl zabít, protože vraždění už se mi zajídalo. Který pro mě představoval živoucí důkaz toho, že se dokážu vraždám postavit. Kterého jsem však nemohl držet zavřeného do konce života, ale ani ho kdy pustit na svobodu. Pro jehož budoucnost jsem prostě stále ještě nenašel řešení.

O Borisovi, jehož smrt by pro mě byla stejnou přítěží, jakou pro mě představoval i jeho život.

O Borisovi mluvit nemůžu.

Nebudu tedy panu Breitnerovi říkat všechno. Budu prostě dělat, jako bych tu byl kvůli úplně normálnímu návaznému koučinku. Jako bych se s ním chtěl po půl roce prostě jen podívat na to, co se v mém životě událo nového. Dotáhnout pár povolených šroubků. Už jen když mu upřímně povím o tom, jak ze spousty malých každodenních komárů dělám v duchu velké emocionální velbloudy, budeme si mít o čem povídat. Velbloudy, kteří se v mé jinak dobře naladěné duši chovají jako sloni v porcelánu. Otevřeně mu přiznám, že každý jednotlivý problém cvičením všímavosti dokážu znovu relativně rychle přetavit na jeho skutečnou podstatu. Ale že mě po krátké chvilce klidu a spokojenosti vždycky znova zaplaví neklid, nejistota a chlad.

Otevřeně přiznám, že jsem sice pochopil, jak můžu pomocí všímavosti dostat pod kontrolu v podstatě každý ze svých problémů. Ale že mi není jasné, proč se vlastně tytéž problémy vynořují pořád dokola.

To byla ona část pravdy, o které bylo záhodno si promluvit. Proto jsem opět stál přede dveřmi Joschky Breitnera. A zazvonil jsem.

Slyšel jsem, jak uvnitř domu zaskřípaly panty a po dlaždicích se smýklo dřevo. V chodbě se rozsvítilo světlo a teple ozářilo barevné dveřní okénko masivních dřevěných dveří. Blížily se klidné, pohodové kroky. O chvílku později se dveře otevřely. Předemnou stál Joschka Breitner. Uvítal mě tak důvěrně, jako bych z těchto dveří nevyšel před půl rokem, ale teprve před dvěma minutami.

„Pane Diemele! To je fajn, že jste zase přišel. Pojdte dál.“

„Díky, že jste si na mě udělal čas.“

Podali jsme si ruce. Ustoupil stranou a pustil mě před sebe. Prošel jsem dlouhou chodbou do jeho ordinace. V cíli téhle cesty se nic nezměnilo. Dvě křesla, stůl, polička s knihami a stolek se skleněnou konvicí na čaj. Pan Breitner měl na sobě totéž ležerní oblečení jako vždycky. Seprané rifle, bavlněnou košili, hrubý pletený svetr. Bosé nohy v plstěných pantoflích.

Nepůsobil dojmem, že by na něm plynoucí čas nezanechal žádné stopy. Působil dojmem, jako by čas byl on sám, zcela nedotčen naším plynoucím světem.

Když jsem si svlékal bundu, pan Breitner si mě se zájmem měřil.

„Vypadáte jinak,“ poznamenal, aniž by to jakkoli hodnotil.

Podíval jsem se na sebe. Před půl rokem jsem ještě nosil obleky na míru a značkové oblečení. Dnes jsem měl na sobě rifle i já, k tomu tričko, svetr a tenisky.

„No jo...“ odvětil jsem s úsměvem a pokrčil rameny. Uklidňovalo mě, že se nejdřív můžeme odpíchnout od nějakých těch pozitivních změn. „Nejsem teď co se oblečení týče pod takovým tlakem.“

Ježte tohle nebyla ona změna, které si Joschka Breitner všiml.

„Mám na mysli vaše oči. Když jsme se viděli posledně, tak v nich byla jiskra. Teď pod nima máte kruhy,“ poznamenal upřímně a láskyplně pan Breitner.

Láskyplná upřímnost dokáže být krutá. Ještě jsem u něj nebyl ani dvacet vteřin a už mi bylo jasné, že mě nečeká žádné nezávazné klábosení, nýbrž pěkně náročná sebereflexe. Panu Breitnerovi to bylo zjevně jasné už v době, kdy jsem se u něj objednával. Však on se tím taky živil. Ukázal na jedno z pohodlných, manšestrem potažených křesel z pochromovaných trubek. Přehodil jsem bundu přes opěradlo a posadil se. Pan Breitner mi mezi tím nalil ze skleněné konvice zelený čaj. Jeho poznámku jsem nijak nekomentoval, což mu jako potvrzení plně dostačovalo.

„Dlouho jsme se neviděli. Co jste za tu dobu prožil?“ zeptal se.

Upil jsem doušek vlažného čaje a zamyslel se. Zabil jsem čtyři lidi, vydíral své bývalé zaměstnavatele, donutil dosavadní provozovatele mateřské školky prodat jejich podíly, abych pro svou dceru ve školce získal místo, a unesl jsem jednoho ruského mafiána. Nic z toho se nemůže stát

tématem tohohle rozhovoru. A nebudu se moct zmínit ani o tom, že si kvůli mně jeden číšník zlomil vaz.

„Trochu jsem se profesně přeorientoval. Dal jsem výpověď a jsem teď na volné noze. Dcerka nastoupila do školky. A byli jsme na dovolené,“ pokusil jsem se z toho vykroutit.

„Tak to vám srdečně blahopřeju k vašemu profesnímu rozhodnutí.“ Pan Breitner věděl, jak mě mlýnské kolo velké advokátní kanceláře drtilo a jak jsem tím trpěl. „Tím se vysvětluje váš nový styl oblékání. Copak je důvodem smutku ve vašich očích?“

Na to jsem nic neřekl. Chtěl jsem, ale nemohl. Místo toho jsem cítil, jak se smutek v mých očích zkapalňuje v slzy. Už jen samotná otázka mě přemohla. Kdy si naposled někdo všiml, že je mi smutno? Aníž by byl sám příčinou onoho smutku? Potřeboval jsem dvě nadechnutí, abych se sebral.

„Já... To je...“ Hledal jsem slova, která, byť neodpovídají pravdě, by jí přinejmenším neodporovala.

Pan Breitner mi pomohl. „To je v pořádku. Jste tady. Prozradíte mi prostě jen proč?“

„No, moje žena si myslí, že...“

„Na to jsem se neptal,“ zarazil mě jemně.

„Cože?“ Zmátlo mě to.

„Neptal jsem se na to, co si myslí vaše žena,“ vysvětlil mi Joschka Breitner a vlídně se na mě usmál. „Kdyby mě to zajímalo, tak bych se zeptal vaší ženy. Ne vás. Já chtěl vědět, proč tu jste, od *vás*.“

„Protože... prostě... protože...“ Tasil jsem zbraně. Ne proti panu Breitnerovi. Ale sám proti sobě. Vždyť já přece nejsem úspěšný advokát na volné noze, který vyřešil veškeré své životní problémy a teď si chce dopřát malý update

všímavosti. To nemůžu předstírat ani před panem Breitnerem, ani sám před sebou. Jsem tu, protože mám strach, že mi celý můj život v dohledné době dá co proto. Zhroutil jsem se. Tak upřímně, jak jen to šlo.

„Protože nemám tušení, co bude s mým životem... s manželstvím, s profesí... s tím, co ještě přijde. Nemám čas sám na sebe v přítomnosti a bojím se budoucnosti... A netuším, kde mám začít.“

Pan Breitner se na mě konejšivě podíval. Konejšivě, nikoli soucitně.

„Víte co? Nejspíš jste měl nějaký spouštěč, který vás vedl k tomu, že jste mi zavolal a objednal se u mě, je to tak?“

„Je to tak.“ Ta příhoda s číšníkem.

A tak jsem se rozpovídal o neúmyslném spouštěči toho, proč jsem se k němu objednal. Aníž bych tušil, že to bude začátek velmi intenzivní konfrontace s mým vnitřním dítětem. S bytostí, která během chvilky s bezprostřední lehkostí naváže na to, s čím jsem před necelými šesti měsíci přestal: se všímavými vraždami.